

Infrastructure
& Transport
Consultants
Utrecht

P+R de Uithof; Quick scan Ecologie

effecten op beschermde soorten en gebieden

Oprachtgever **Projectorganisatie Uithoflijn**
de heer M. Donders

Ondertekenaar **Movares Nederland B.V.**
Gideon Vreeman
Kenmerk MNO-GV-120018536 - Versie 1.0

Utrecht, 31 Oktober 2012
vrijgegeven

© 2012, Movares Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Movares Nederland B.V.

Autorisatieblad

Alleen voor Intern gebruik

P+R de Uithof; Quick scan Ecologie

effecten op beschermde soorten en gebieden

	Naam	Paraaf	Datum
Opgesteld door	Vreeman, G.		11-10-12
Controle door	Kooij, C.A. van der		12-10-12
Vrijgave door			

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1.1 Aanleiding en achtergrond	4
1.2 Doel	4
2 Wettelijk kader	6
2.1 Soortbescherming Flora- en faunawet	6
2.2 Rode Lijst	8
2.3 Gebiedsbescherming	8
2.3.1. <i>Natuurbeschermingswet 1998</i>	8
2.3.2. <i>Ecologische Hoofdstructuur (EHS)</i>	9
3 Locatie en activiteiten	10
3.1 Locatie	10
3.2 Activiteiten	11
4 Werkwijze	14
5 Gebiedsbescherming: resultaten en effecten	15
5.1 Aanwezigheid beschermde gebieden	15
5.2 Effecten op beschermde gebieden	15
6 Soortbescherming: resultaten en effecten	16
6.1 Planten	16
6.1.1. <i>Resultaten bureaustudie</i>	16
6.1.2. <i>Resultaten veldbezoek</i>	16
6.1.3. <i>Effectbespreking</i>	17
6.2 Vogels	17
6.2.1. <i>Resultaten bureaustudie</i>	17
6.2.2. <i>Resultaten veldbezoek</i>	17
6.2.3. <i>Effectbespreking</i>	17
6.3 Grondgebonden zoogdieren	18
6.3.1. <i>Resultaten bureaustudie</i>	18
6.3.2. <i>Resultaten veldbezoek</i>	18
6.3.3. <i>Effectbespreking</i>	18
6.4 Vleermuizen	18
6.4.1. <i>Resultaten bureaustudie</i>	18
6.4.2. <i>Resultaten veldbezoek</i>	19
6.4.3. <i>Effectbespreking</i>	19
6.5 Reptielen	19
6.5.1. <i>Resultaten bureaustudie</i>	19
6.5.2. <i>Resultaten veldbezoek</i>	19
6.5.3. <i>Effectbespreking</i>	20
6.6 Amfibieën	20
6.6.1. <i>Resultaten bureaustudie</i>	20
6.6.2. <i>Resultaten veldbezoek</i>	20
6.6.3. <i>Effectbespreking</i>	21
6.7 Vissen	22

6.7.1. Resultaten bureaustudie	22
6.7.2. Resultaten veldbezoek	22
6.7.3. Effectbespreking	22
6.8 Ongewervelden	22
6.8.1. Resultaten bureaustudie	22
6.8.2. Resultaten veldbezoek	22
6.8.3. Effectbespreking	22
7 Conclusies en aanbevelingen	23
7.1 Beschermde soorten	23
7.2 Ontheffing Flora- en faunawet	23
7.3 Gebiedsbescherming	25
7.4 Aanbevelingen	26
8 Literatuurlijst	26
Colofon	28

Inleiding

1.1 Aanleiding en achtergrond

Aan de rand van De Uithof, grenzend aan de A28 wordt momenteel het nieuwe P+R gebouw gerealiseerd. Op een relatief beperkte ruimte wordt parkeergelegenheid geboden aan zo'n 2000 auto's. Onder hetzelfde gebouw komt tevens een bushalte, fietsenstalling en een tramperron.

Voor het stallen van de tramstellen is er langs de noordflank van het P+R-gebouw een opstel terrein voor tramstellen voorzien. Hier bevindt zich thans nog een groenstrook en een watergang.

Bij dergelijke ruimtelijke ontwikkelingen is het vanuit natuurwetgeving van belang om na te gaan of er door de werkzaamheden negatieve effecten op beschermde natuurwaarden optreden. In de voorliggende quick scan ecologie worden alle beschermde soortgroepen flora en fauna behandeld (Flora- en faunawet) en wordt tevens ingegaan op de gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet, Nota Ruimte).

1.2 Doel

Voorliggende rapportage betreft een quick scan waarmee een goede eerste indruk over de natuurwaarden in het onderzoeksgebied wordt verkregen. Na afronding van de quick scan is duidelijkheid verkregen over eventuele vervolgstappen: is er aanvullend veldonderzoek nodig en is het nodig om een ontheffing of vergunning aan te vragen.

De quick scan geeft antwoord op de volgende vragen:

- Komen ter plaatse en in de omgeving van de geplande werkzaamheden beschermde soorten voor?
- Wat is het effect van het project op de beschermde soorten?
- Bevinden zich in de omgeving van de geplande werkzaamheden beschermde gebieden?
- Wat is het effect van het project op de beschermde gebieden?
- Is er eventueel aanvullend onderzoek nodig?
- Is er een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig?
- Is er een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet nodig?
- Is er toestemming nodig voor werken in EHS gebied?

2 Wettelijk kader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De soortbescherming is in de wet geregeld middels de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is geregeld middels de Natuurbeschermingswet en middels het beleid uit de Nota Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur).

2.1 Soortbescherming Flora- en faunawet

Soortbescherming in Nederland is geregeld in de Flora- en faunawet. Deze wet is op 1 april 2002 in werking getreden en voorziet in de bescherming van een groot aantal in Nederland voorkomende planten en dieren.

Voor de beschermde soorten geldt een aantal verbodsbepalingen zoals weergegeven in onderstaand kader.

Artikel 8:

Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op een andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9:

Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10:

Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11:

Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12:

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13:

Het is verboden beschermde planten en dieren te vervoeren of onder zich te hebben.

Naast de verbodsbepalingen voor de in de wet genoemde beschermde soorten geldt voor alle in het wild voorkomende planten en dieren in Nederland de zorgplicht (artikel 2).

Ontheffing

Bij de Flora- en faunawet kan onder voorwaarden van het verbod op schadelijke handelingen worden afgeweken met een ontheffing of vrijstelling. De beschermde soorten zijn na het inwerking treden van de AMvB artikel 75 in 2005, verdeeld in drie categorieën (tabellen) waarvoor verschillende toetsingscriteria gelden voor het verkrijgen van een ontheffing.

Tabel 1 (algemene soorten)

Het betreft beschermde soorten waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Hiervoor geldt een vrijstellingsregeling als bij ingrepen sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen.

Tabel 2 (overige / licht beschermde soorten)

Het betreft beschermde soorten waarvoor een vrijstelling geldt wanneer gewerkt wordt volgens een door de minister van EL&I (voorheen LNV) goedgekeurde gedragscode. Wanneer er geen gedragscode is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden. Voorwaarde is dat er geen afbreuk gedaan mag worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (populatie-niveau). Dit is de zogenaamde ‘lichte toets’.

Tabel 3 (streng beschermde soorten)

Het betreft streng beschermde soorten. Dit betreft soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Daarnaast betreft het soorten die door Nederland aan deze lijst zijn toegevoegd middels een AMvB van artikel 75. Voor deze soorten wordt alleen ontheffing verleend als er aan een aantal voorwaarden wordt voldaan:

- Er is geen andere bevredigende oplossing, waarbij gezocht moet worden naar alternatieven voor de locatie of voor de ingreep;
- Er is sprake van een in of bij wet genoemd belang;
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van de instandhouding van de soort;
- Er wordt zorgvuldig gehandeld ten aanzien van de soort.

Deze criteria worden ook wel omschreven als de ‘uitgebreide toets’.

Vogels

Vogels maken geen onderdeel uit van de tabellen. Alle vogels zijn in dezelfde mate beschermd. Broedende vogels met nesten, eieren of niet vliegvlugge jongen zijn, in navolging van de Europese Vogelrichtlijn, strikt beschermd; voor verstoring van broedgevallen wordt in principe geen ontheffing gegeven. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen (circa 15 maart – 15 augustus) plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn. Uitzondering zijn vogels met jaarrond beschermde nesten. Voor het verstoren, beschadigen of vernietigen van jaarrond beschermde vogelnesten is altijd een ontheffing benodigd, ook als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden. Bij een ontheffingaanvraag, zal de uitgebreide toets zoals beschreven onder soorten van tabel 3 worden toegepast. Het in of bij wet genoemd belang moet in de Vogelrichtlijn zijn opgenomen. In augustus 2009 is een wijziging in de Flora- en faunawet doorgevoerd. Met de wijziging van de Flora- en faunawet is een nieuwe vogellijst afgegeven. In deze vogellijst is onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (vogels van categorie 1 t/m 4) en soorten waarvoor de nesten niet jaarrond zijn beschermd, maar waarvoor wel inventarisatie gewenst is (vogels van categorie 5). Indien vogels uit de laatste groep in de projectlocatie aanwezig zijn moet een omgevingscheck gedaan worden om te kijken of in de directe omgeving voldoende alternatieven aanwezig zijn. Wanneer in de omgeving

onvoldoende broedbiotoop aanwezig is, zijn ook de nesten van soorten uit categorie 5 jaarrond beschermd (min LNV, augustus 2009).

Functionaliteit behouden

Door een wijziging in de beoordeling van ontheffingaanvragen in augustus 2009, is het mogelijk om te voorkomen dat een ontheffing nodig is. Dit is het geval wanneer mitigerende maatregelen er voor zorgen dat de ‘functionele leefomgeving’ van dieren intact blijft. Dit betekent bijvoorbeeld dat er voorafgaand aan de ingreep nieuw leefgebied wordt gerealiseerd. Voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrictlijn en voor vogels kan dit van belang zijn omdat er alleen ontheffing kan worden verkregen bij een beperkt aantal belangen welke in respectievelijk de Habitatrictlijn of Vogelrichtlijn worden aangegeven. Deze handelwijze kan formeel worden bekrachtigd bij het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag geeft dan een zogenoemde ‘positieve afwijzing’ af. Dat betekent dat er geen ontheffing nodig is omdat er voldoende mitigerende maatregelen worden genomen. Recent zijn er uitspraken van de Raad van State (op 3 oktober 2012, uitspraak 201108112/1/A3 en 11 juli 2012, uitspraak 201104809) waarbij het ministerie van EL&I onterecht de ontheffingsprocedure niet volledig doorlopen had. De positieve afwijzing was onterecht afgegeven. Het Netwerk Groene Bureaus, de brancheorganisatie van de groene adviesbureaus waarbij Movares ook is aangesloten, benadrukt naar aanleiding van deze uitspraken dat maatregelen om effecten op natuur te voorkomen veel meer aandacht moeten krijgen. In de praktijk betekent dit veelal een tijdige en adequate uitvoering van maatregelen waarvan de effectiviteit is aangetoond.

2.2 Rode Lijst

Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EL&I. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Flora- en faunawet. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1. Natuurbeschermingswet 1998

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet in werking getreden. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrictlijn, voor zover die zien op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. Directe toetsing aan de Vogel- en Habitatrictlijn is daarmee niet meer aan de orde. Onder de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 worden de Vogel- en Habitatrictlijngebieden aangewezen en beschermd. Deze worden gezamenlijk Natura 2000-gebieden genoemd. Daarnaast worden Beschermd Natuurmonumenten en Wetlands aangewezen en beschermd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze vergunningen

worden verleend door de provincies of door de minister van EL&I. Nederland zal in de komende jaren voor alle gebieden die samen Natura 2000 vormen, beheerplannen opstellen. Deze beheerplannen maken duidelijk welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden.

2.3.2. *Ecologische Hoofdstructuur (EHS)*

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. De EHS is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn. Het nationaal beleid met betrekking tot de gebiedsbescherming van de EHS is vastgelegd in de Nota Ruimte. De rijksoverheid heeft de bruto begrenzing vastgesteld, de provincies zijn bevoegd om dit netto te begrenzen. Sinds de invoering van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening in juli 2008 wordt het ruimtelijke beleid van de provincies vastgelegd in structuurvisies. Totdat de nieuwe structuurvisies zijn opgesteld, gelden de bestaande streekplannen en provinciale omgevingsplannen volgens de Wro als structuurvisie. Provincies wijzen in hun structuurvisie de gebieden aan die onder de EHS vallen. In of in de nabijheid van EHS-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het EHS-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van de EHS vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.

3 Locatie en activiteiten

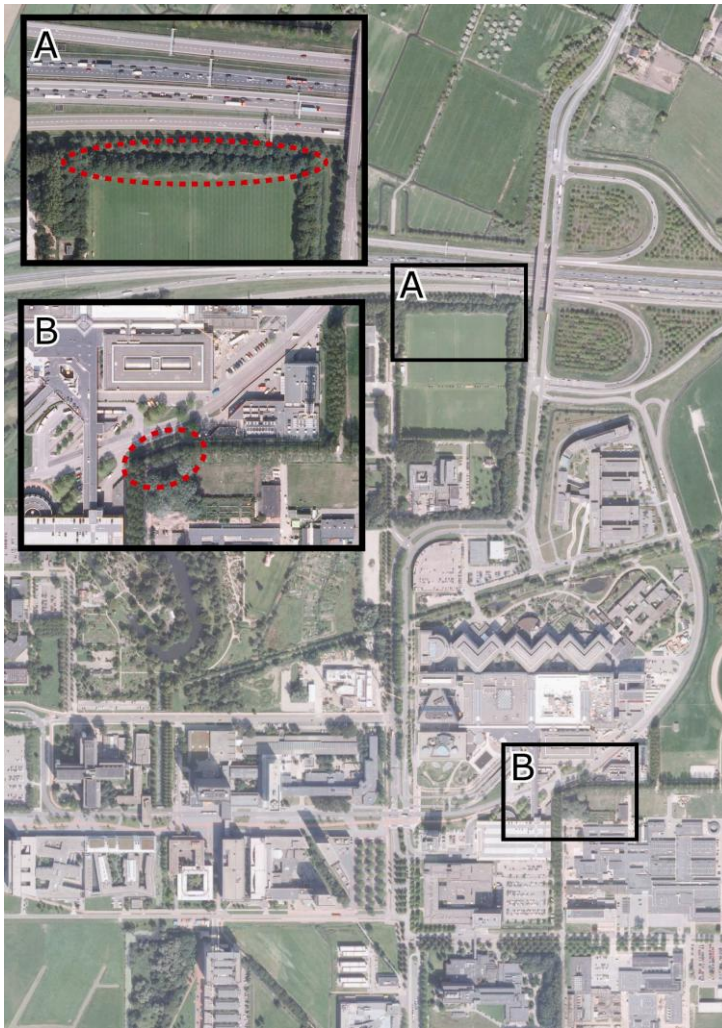
3.1 Locatie

De projectlocatie bevindt zich in De Uithof, in het oosten van de stad Utrecht en net ten zuiden van De Bilt, ten noorden van Bunnik en ten westen van Zeist. Nabij de op/afrif van de A28 in De Uithof op de A28 wordt momenteel een P+R gebouw gebouwd. Daarnaast wordt het tracé voor de bussen naar het P+R gebouw aangepast en geschikt gemaakt voor tram.

Figuur 1: Luchtfoto met hierin de ligging van de planlocaties met rood aangegeven (bron: Geoserver)

Er zijn twee locaties onderzocht, waar de trambaan afwijkt van het tracé van de huidige busbaan, onder verdeeld in locatie A en locatie B (zie figuur 2). Locatie A is aan de noordzijde van het bouwterrein voor het nieuwe P+R-gebouw De Uithof. Locatie B is aan de zuidzijde van het bustracé wat leidt naar het transferium, net ten oosten van de halte AZU, waar de tramsporen vanwege deze halte van de huidige busbaan aan weerszijde afwijken en een de zuidzijde een stuk groen raakt.

Figuur 2: Luchtfoto met hierin de ligging van de beide planlocaties aangegeven (bron: Geoserver)

3.2 Activiteiten

Locatie A

Aan de noordzijde van het toekomstige transferium zijn een groenstrook en een watergang aanwezig, waar door uitbreiding van het plangebied ruimtelijke ingrepen zullen plaats vinden. Hierdoor worden bomen en struiken verwijderd en zal bij de aangrenzende watergang de oever ca. 1,5m naar het noorden verlegd worden (zie rode stippellijn in figuur 2).

Foto 1: De groenstrook aan de noordkant van het bouwterrein op locatie A.

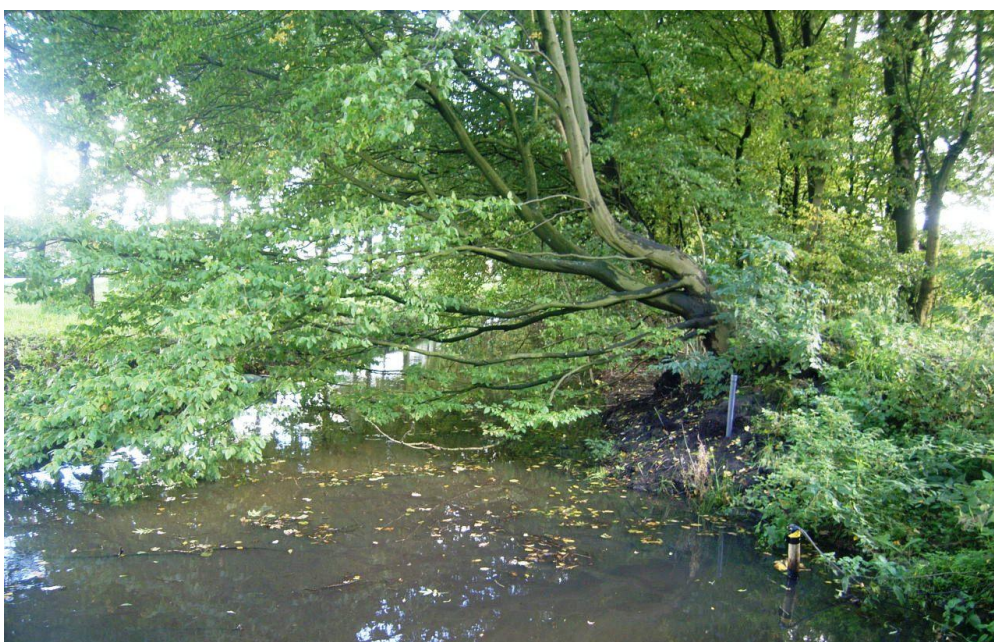

Foto 2: De groenstrook met aangrenzende watergang op locatie A.

Locatie B

Langs het bustracé worden een weg en watergang verlegd, waardoor enkele bomen zullen moeten worden gekapt en de watergang gedeeltelijk wordt gedempt (zie rode stippellijn in figuur 2).

Foto 3: De hoek waarbij de watergang zal worden verlegd en de bomen worden gekapt op locatie B.

4 Werkwijze

Voor de quick scan ecologie zijn de volgende stappen doorlopen:

1. Bureaustudie

Er is een inventarisatie gedaan naar bestaande verspreidingsgegevens van beschermde soorten. Hiervoor zijn diverse verspreidingsatlassen en internetbronnen geraadpleegd. Als uitgangspunt hierbij is aangehouden dat wordt gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten binnen het uurhok (5 x 5 km) van de projectlocatie, en naar aangrenzende uurhokken. Met de bureaustudie is tevens gekeken naar de ligging van beschermde gebieden.

2. Oriënterend veldbezoek

Er is overdag op 4 oktober 2012 door een ervaren veldecoloog een bezoek aan de projectlocatie gebracht. Hierbij is middels visuele inspectie gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren op en rond de projectlocatie. De inspectie vond plaats zonder gebruik van hulpmiddelen (zoals boomcamera, batdetector, vallen). De aanwezige watergangen zijn wel eenmalig bemonsterd met een schepnet. Tijdens de inspectie heeft tevens een beoordeling van potentiële geschiktheid als groeiplaats, verblijfplaats en/of foerageergebied plaatsgevonden (biotoopbeoordeling).

3. Conclusies

Op basis van de gegevens uit de bureaustudie en het oriënterende veldbezoek heeft een beoordeling plaatsgevonden van de effecten van de voorgenomen ingreep op de natuurwaarden op de projectlocatie.

5 Gebiedsbescherming: resultaten en effecten

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden nabij de projectlocatie. Tevens wordt ingegaan op mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde gebieden.

5.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

De projectlocatie ligt niet binnen een Natura 2000 gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied (oostelijke Vechtplassen) ligt op ca. 8 km afstand.

Het dichtstbijzijnde EHS gebied ligt ten noorden van de planlocaties, op ca. 200m afstand van de projectlocatie (bron: EHS shapes (GIS) van Provincie Utrecht, versie 17-02-2012).

5.2 Effecten op beschermde gebieden

De projectlocaties liggen in de nabijheid van de EHS. Er vindt geen ruimtebeslag plaats binnen een EHS gebied. De geplande werkzaamheden zijn een aanvulling op de reeds lopende werkzaamheden. De verwachting is dat door de aanvullende werkzaamheden niet significant meer versturende effecten plaatsvinden.

6 Soortbescherming: resultaten en effecten

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanwezigheid van beschermde soorten nabij de projectlocatie. Tevens wordt ingegaan op mogelijke effecten die door de werkzaamheden zoals genoemd in hoofdstuk 3 op beschermde natuurwaarden kunnen optreden.

De resultaten en effectbespreking zijn per soortgroep weergegeven.

6.1 Planten

6.1.1. Resultaten bureaustudie

Volgens de literatuur komen drijvende waterweegbree (tabel 3 van de Flora- en faunawet), blaasvaren, daslook, gele helmbloem, grote keverorchis, gulden sleutelbloem, jeneverbes, klein glaskruid, lange ereprijs, maretak, moeraswespenorchis, muurbloem, prachtklokje, rapunzelklokje, rietorchis, ruig klokje, steenanjer, steenbreekvaren, stengelloze sleutelbloem, stengelomvattend havikskruid, stijf hardgras, tongvaren, veldsalie, vleeskleurige orchis, waterdrieblad, wilde herfstijloos, wilde kievitsbloem, wilde marjolein, zomerklokje en zwartsteel (tabel 2 van de Flora- en faunawet) voor in (de omgeving van) het plangebied (www.telmee.nl).

6.1.2. Resultaten veldbezoek

Er zijn geen beschermde planten aangetroffen in het plangebied. Locatie A (foto 4) is grotendeels vergraven. Dit betreft zowel de rand van de groenstrook als het reeds verwijderde stukje groenstrook aan de oostkant. Onder de bomen van de groenstrook zelf is nauwelijks ondergroei aanwezig. Er zijn enkel algemene plantensoorten als akkerdistel, grote brandnetel, look-zonder-look en hondsdrif aangetroffen.

Foto 4: Er is nauwelijks onderbegroeiing aanwezig op locatie A.

Op locatie B (foto 5) is deels een gazon aanwezig en deels een bomenweide. Ook hier zijn enkel algemene plantensoorten aangetroffen. Het betreft hier soorten als grote brandnetel, riet en zwaluwtong.

Foto 5: Het gazon met daarachter de boomweide (locatie B).

6.1.3. *Effectbespreking*

Beschermde plantensoorten komen gezien het biotoop (ontbreken kademuren, voedselarme omstandigheden) naar alle waarschijnlijkheid niet op de planlocatie voor. Er worden daarom geen effecten op beschermde planten verwacht.

6.2 Vogels

6.2.1. *Resultaten bureaustudie*

In de omgeving van de projectlocatie komen 85-104 broedvogelsoorten voor waarvan 8-10 soorten zijn opgenomen op de Rode lijst (SOVON, 2002).

6.2.2. *Resultaten veldbezoek*

Op de projectlocatie zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Er zijn ook geen overige nesten en/of holtes vastgesteld in de groenstrook en langs de watergang. Tijdens het veldbezoek zijn de tjiftjaf, merel en koolmees waargenomen.

6.2.3. *Effectbespreking*

Er zijn geen vogels met jaarrond beschermde nesten aanwezig.

De oevers van de watergang en de groenstrook kunnen in het broedseizoen gebruikt worden als nestplaats door broedvogels. Indien de bomen in het broedseizoen worden gekapt en/of watergangen in het broedseizoen worden gedempt bestaat er kans op het vernielen van nesten. Dit is in strijd met de Flora- en faunawet. De

werkzaamheden waarbij bomen en struiken worden verwijderd en/of de watergangen en haar oevers worden gewijzigd, kunnen doorgang vinden indien deze buiten het broedseizoen plaats vinden of als voorafgaand door een ter zake kundige is vastgesteld dat er geen broedende vogels aanwezig zijn.

6.3 Grondgebonden zoogdieren

6.3.1. Resultaten bureaustudie

Volgens de literatuur komen de das, boommarter en de waterspitsmuis (tabel 3 van de Flora- en faunawet) en de eekhoorn (tabel 2 van de Flora- en faunawet) voor in de omgeving van de projectlocatie (www.telmee.nl & www.zoogdieratlas.nl).

6.3.2. Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen. Vanwege het biotoop (ontbreken ouder bos, geen ouder bos in de directe omgeving) is de verwachting dat het plangebied niet in gebruik is als leefgebied voor de eekhoorn, boommarter en das. Bovendien ligt locatie B in een stedelijke omgeving en heeft locatie A een geïsoleerde ligging doordat het wordt ingesloten door aan de noordzijde de snelweg A28, aan de oostzijde de afrit N412 en aan de zuidwestzijde de stedelijke omgeving van de Uithof.

Voor de waterspitsmuis lijken beide locaties ongeschikt vanwege het ontbreken van een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeiende oevers. Dit geldt met name voor de zuidzijde van de watergang, waar oeverbegroeiing vrijwel ontbreekt (locatie A).

Er zijn wel sporen aangetroffen van algemeen beschermde zoogdieren als de mol en het konijn.

6.3.3. Effectbespreking

De bomen en struiken worden bij beide locaties verwijderd. Op de projectlocatie komen algemene grondgebonden zoogdieren voor. Dit zijn soorten van tabel 1. Deze kunnen door de werkzaamheden worden verstoord. Voor soorten van tabel 1 is bij ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffing benodigd. In de directe omgeving zijn alternatieve plekken voor deze dieren. Door de werkzaamheden vanaf één kant uit te voeren kunnen deze dieren vluchten naar aangelegen gebieden.

De watergangen en haar oevers worden aan de zuidelijke oever heringericht. Gezien de zeer geringe kans op voorkomen van de waterspitsmuis, worden effecten op deze soort niet verwacht.

6.4 Vleermuizen

6.4.1. Resultaten bureaustudie

De ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis, laatvlieger, meervleermuis, gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, franjestaart en

baardvleermuis komen voor in het deel van Utrecht waar de projectlocatie ligt (www.telmee.nl). Alle vleermuizen zijn opgenomen in tabel 3 van de Flora- en faunawet.

6.4.2. Resultaten veldbezoek

Verblijfplaatsen

Er zijn geen sporen aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van vleermuizen. Bij visuele inspectie zijn geen geschikte ruimten (boomholten) voor vleermuizen aangetroffen.

Vliegroute/foerageergebied

Op de locaties kunnen de groenstrook (locatie A) en bomenlaan (locatie B) - als lijnelement in het landschap- als vliegroute functioneren. Ook zijn beide locaties geschikt als foerageergebied.

6.4.3. Effectbespreking

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Dit verdwijnt door de kap van bomen en beplanting. Echter er blijft in de directe omgeving voldoende alternatief foerageergebied beschikbaar.

In het plangebied zijn verschillende bomen en bosschages die als vliegroute gebruikt kunnen worden. Hoewel op locatie A de groenstrook wordt verwijderd, blijven er parallel aan deze groenstrook de bomen langs de A28 staan. Deze kunnen de mogelijke huidige functie voor vleermuizen op deze locatie overnemen.

Op locatie B worden eveneens bomen gekapt. Echter betreft het hier een verlegging van de huidige situatie. Hierdoor zal er, hetzij iets zuidelijker, eenzelfde situatie worden teruggebracht (tijdelijk ongeschikt).

Mogelijk indirecte effecten als verstoring door licht kunnen voorkomen worden door tussen zonsopgang en zonsondergang te werken of gebruik te maken van gerichte verlichting waarbij de bomen onverlicht blijven. Indien in de eindsituatie verlichting langs de beplanting wordt geplaatst, dient eveneens gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting of van vleermuisvriendelijke verlichting (amberkleur).

6.5 Reptielen

6.5.1. Resultaten bureaustudie

In (de directe omgeving van) het plangebied zijn in het verleden de hazelworm, ringslang en muurhagedis (tabel 3 van de Flora- en faunawet) en levendbarende hagedis (tabel 2 van de Flora- en faunawet) waargenomen (www.telmee.nl & www.ravon.nl).

6.5.2. Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) reptielen waargenomen en deze worden op basis van het aanwezige biotoop (ontbreken van broedhopen, strooisellaag, etc.) ook niet verwacht.

6.5.3. *Effectbespreking*

Op de projectlocatie worden geen reptielen verwacht en derhalve worden er ook geen negatieve effecten op deze soortgroep verwacht.

6.6 **Amfibieën**

6.6.1. *Resultaten bureaustudie*

In de omgeving van de projectlocatie zijn de streng beschermde rugstreepad, heikikker, kamsalamander, poelkikker, vroedmeesterpad (tabel 3 van de Flora- en faunawet) en de alpenwatersalamander (tabel 2 van de Flora- en faunawet) waargenomen (www.telmee.nl).

6.6.2. *Resultaten veldbezoek*

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen. Op basis van het biotoop worden zowel op locatie A als B enkel algemeen beschermde amfibieënsoorten verwacht (tabel 1 van de Flora- en faunawet).

In de directe omgeving van het plangebied (locatie A) is geschikt biotoop aanwezig voor de rugstreepad. Op het bouwterrein zijn ondiepe plassen en zandhopen aanwezig welke mogelijk in gebruik zijn als respectievelijk voortplantingswater en overwinteringsplaats voor de rugstreepad.

Foto 6: Aan de oostzijde van het bouwterrein (net buiten het onderzoeksgebied) is geschikt biotoop voor de rugstreepad aanwezig

Foto 7: Ondiepe tijdelijke wateren net buiten de onderzoekslocatie vormen mogelijk voortplantingswater voor de rugstreppad. De naastgelegen zandhopen vormen mogelijk overwinteringsbiotoop.

Voor de heikikker, kamsalamander, poelkikker en vroedmeesterpad lijkt geen geschikt biotoop aanwezig (ontbreken goed ontwikkelde onderwatervegetatie, beschaduwde watergang, ontbreken vocht- en veenvorming, ontbreken goed begroeide oeverzone).

6.6.3. Effectbespreking

Op de projectlocatie worden geen streng beschermde amfibieën verwacht en derhalve worden er ook geen negatieve effecten op deze soortgroep verwacht.

In de directe omgeving van locatie A komt mogelijk de rugstreppad voor. Door vooraf maatregelen te treffen wordt voorkomen dat er rugstreppaden worden verstoord.

Dit zou kunnen door de ondiepe plassen ongeschikt te maken in de winter 2012/2013 (voor april) en vanaf april de zandhopen te verwijderen.

De verwachting daarbij is dat de rugstreppad in de directe omgeving van het plangebied voldoende leefgebied heeft en de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie niet in gevaar komt.

Mogelijk komen er op de locatie A en B algemeen beschermde soorten voor (tabel 1 soorten van de Flora- en faunawet). Voor soorten van tabel 1 is bij ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffing benodigd. In de directe omgeving zijn alternatieve plekken voor deze dieren. Door vanaf één kant te werken kunnen deze dieren vluchten naar aangelegen gebieden. Dat geldt ook voor het dempen van de watergang.

6.7 Vissen

6.7.1. Resultaten bureaustudie

Volgens de literatuur komen het bermpje, kleine modderkruiper en rivierdonderpad (tabel 2 van de Flora- en faunawet) en bittervoorn (tabel 3 van de Flora- en faunawet) voor op de projectlocatie (www.telmee.nl & www.ravon.nl).

6.7.2. Resultaten veldbezoek

De aanwezige watergangen zijn eenmalig bemonsterd met een schepnet. Hierbij zijn geen beschermde vissoorten aangetroffen, enkel soorten als driedoornige stekelbaars (op locatie A).

6.7.3. Effectbespreking

Op locatie B worden geen beschermde vissen verwacht. Mogelijk komen hier algemene vissoorten voor. In de directe omgeving zijn alternatieve plekken voor de vissen. Door vanaf één kant richting open water te werken kunnen deze vissen vluchten naar aangelegde wateren.

Op locatie A is een watergang aanwezig, waar niet kan worden uitgesloten dat er beschermde vissoorten voorkomen. De watergang blijkt te breed om middels een schepnet een juist beeld te krijgen van de aanwezigheid van beschermde vissoorten. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen of hier beschermde vissoorten voorkomen.

6.8 Ongewervelden

6.8.1. Resultaten bureaustudie

In de omgeving van de projectlocatie is de gevlekte witsnuitlibel (vlindernet en telmee) waargenomen. De gevlekte witsnuitlibel is opgenomen in tabel 3 van de Flora- en faunawet.

6.8.2. Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde insecten aangetroffen. De gevlekte witsnuitlibel leeft in relatief kleine en ondiepe (snel opwarmende), heldere, voedselarme tot matig voedselrijke en beschut gelegen wateren. Dit is niet aanwezig binnen de onderzoekslocatie. Op basis van het aanwezige biotoop worden geen beschermde insecten verwacht op de projectlocatie.

6.8.3. Effectbespreking

De projectlocatie is niet geschikt voor beschermde insecten en er worden hier dan ook geen negatieve effecten op verwacht.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Beschermde soorten

In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de beschermde soorten waarmee op de planlocatie rekening moet worden gehouden. Dit is gebaseerd op bestaande gegevens en het veldbezoek.

Tabel 1. Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

		Tabel 1 algemene soorten	Tabel 2 Licht beschermde soorten	Tabel 3 Streng beschermde soorten	Vogels
Vogels	Broedvogels algemeen (o.a. tjiftjaf, merel en koolmees)				X
Grondgebonden zoogdieren	Algemene soorten	X			
Vleermuizen	ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, watervleermuis, laatvlieger, meervleermuis, gewone grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis, franjestaart en baardvleermuis (vliegrouwe en foerageergebied)			X	
Amfibieën	Algemene soorten	X			
	Rugstreppad			X	
Vissen	Bermpje, kleine modderkruiper en bittervoorn		X	X	

Uit de volgende soortgroepen zijn geen beschermde soorten aangetroffen of te verwachten:

- Planten
- Reptielen
- Ongewervelden

7.2 Ontheffing Flora- en faunawet

Er is ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet benodigd indien het project resulteert in handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen. Dit geldt alleen

voor licht en streng beschermde soorten (tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet); voor algemene soorten (tabel 1 van de Flora- en faunawet) geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen en bestendig beheer en onderhoud een algemene vrijstelling.

In onderstaande tabel is per soortgroep aangegeven of de werkzaamheden resulteren in handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet en of er een ontheffing is benodigd. Ook is aangegeven of er nader onderzoek nodig is.

Tabel 2. Overzicht per soortgroep of nader onderzoek is benodigd en of er ontheffing op basis van de Flora- en faunawet is benodigd.

	Toelichting	Nader onderzoek?	Ontheffing Flora- en faunawet ?
Vogels	De projectlocatie is geschikt voor diverse broedvogels. Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd is de kans zeer groot dat broedende vogels worden verstoord. Er zijn geen vogels met jaarrond beschermde nesten aanwezig.	nee	Nee. Voor het verstoren van broedende vogels en het vernietigen van nesten wordt geen ontheffing verleend. Verstoring en vernietiging dient in eerste instantie te worden voorkomen. Dit kan door de werkzaamheden waarbij bomen/struiken/(oever-) vegetatie worden verwijderd uit te voeren buiten het broedseizoen*, of wanneer voorafgaand aan de werkzaamheden door een deskundige is vastgesteld dat er geen bewoonde nesten aanwezig zijn.
Algemene grondgebonden zoogdieren	Op de projectlocatie komen algemene zoogdieren voor. Dit zijn soorten van tabel 1. Voor soorten van tabel 1 is bij ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffing benodigd.	Nee	Nee
Vleermuizen	De projectlocatie is mogelijk in gebruik als foerageergebied en vliegroute.	Nee.	Nee, het betreft geen cruciaal foerageergebied doordat er voldoende alternatieven in de omgeving overblijven. Ook zal na verwijderen van de groenstrook de bomenrij langs de A28 behouden blijven en de functie van geleiding over

	Toelichting	Nader onderzoek?	Ontheffing Flora- en faunawet ?
			kunnen nemen.
Amfibieën	Op de projectlocatie komen algemene amfibieën voor. Dit zijn soorten van tabel 1. Voor soorten van tabel 1 is bij ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffing benodigd. De directe omgeving van locatie A is potentieel geschikt voor rugstreeppadden (tabel 3 soort).	Nee.	Nee. Door vooraf maatregelen te treffen wordt voorkomen dat er rugstreeppadden worden verstoord. Zie onder aanbevelingen. De verwachting daarbij is dat de rugstreeppad in de directe omgeving van het plangebied voldoende leefgebied heeft en de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie niet in gevaar komt.
Vissen	Beschermde vissoorten zijn voor de brede watergang op locatie A niet uit te sluiten.	Ja. De watergang op locatie A dient te worden onderzocht op de aanwezigheid van beschermde vissoorten.	Mogelijk. Indien het Bermpje, kleine modderkruiper en bittervoorn voorkomen in de watergang op locatie A dient een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden.

** Voor broedvogels zonder vaste rust -, nest- of verblijfplaats is geen ontheffing nodig voor het verstoren van leefgebied, mits er tijdens de verstoring geen bewoonde nesten aanwezig zijn. In de regel kan het broedseizoen worden aangehouden. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Moeras- en watervogels broeden meestal tussen 1 april en 15 augustus. Het gaat echter om een broedgeval, ongeacht de datum*

7.3 Gebiedsbescherming

De werkzaamheden vinden niet plaats binnen Natura 2000 gebied, Beschermde Natuurmonument of Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied (EHS) bevindt zich op 200 meter afstand van de projectlocatie, aan de overkant van de snelweg A28. Gezien de ligging en de aard van de werkzaamheden worden er geen negatieve effecten verwacht.

7.4 Aanbevelingen

Op basis van de conclusies uit de quick scan zijn er de volgende aanbevelingen:

- Indien er werkzaamheden op locatie A rondom de ondiepe plassen en zandhopen worden uitgevoerd, dienen vooraf maatregelen te worden getroffen om te voorkomen dat er rugstreeppadden worden verstoord. Dit zou kunnen door de ondiepe plassen ongeschikt te maken in de winter 2012/2013 (voor april) en vanaf april de zandhopen te verwijderen.
- Voor werkzaamheden aan de brede watergang op locatie A is nader onderzoek naar beschermde vissen nodig. Dit gebeurt middels elektrisch vissen.
- Werkzaamheden waarbij bomen/struiken/vegetatie worden verwijderd, dienen buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet door een ter zake kundige worden vastgesteld dat er in te verwijderen bomen/struiken/ (oever-)vegetatie geen broedende vogels aanwezig zijn. Indien er in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn mag er niet gewerkt worden.
- Werkzaamheden waarbij bomen/struiken/vegetatie wordt verwijderd moeten vanaf één zijde worden uitgevoerd zodat eventueel aanwezige dieren tijd hebben om te vluchten (zorgplicht).
- Het dempen van de watergang dient vanaf 1 zijde plaats te vinden richting open water zodat aanwezige dieren gelegenheid hebben om te vluchten (zorgplicht).
- Tijdens eventuele nachtelijke werkzaamheden dient uitstraling van kunstlicht naar de omgeving (bomen en beplanting) zoveel mogelijk te worden beperkt.

8 Literatuurlijst

- www.natuurloket.nl
 - www.ravon.nl
 - www.rijksoverheid.nl
 - www.telmee.nl
 - www.vlindernet.nl
 - www.zoogdieratlas.nl
 - www.provincie.zeeland.nl
 - www.zuid-holland.nl
 - www.synbiosys.alterra.nl
-
- Creemers, R. & Delft, J. van. Atlas van reptielen en amfibieën in Nederland. RAVON. 2009.
 - Sovon. Atlas van de Nederlandse broedvogels. 2002.
 - EHS shapes (GIS) van Provincie Utrecht, versie 08-02-2011.

Colofon

Opdrachtgever Projectorganisatie Uithoflijn
de heer M. Donders

Uitgave Movares Nederland B.V.

Gebouw Daalse Kwint
Daalseplein 101
3511 SX Utrecht

Telefoon 0302653615

Ondertekenaar Gideon Vreeman
Adviseur ecologie

Projectnummer IN160695

Opgesteld door vreeman